

MAGYAR LAJKA

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

BUDAPEST

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

IX. évfolyam, 246 (2530) szám.

Szombat

Nagyvárad, 1940 november 16

A képviselőház folytatta a költségvetés vitáját

Varga miniszter a kereskedelem keresztényesítéséről és a visszatért részek közlekedési berendezésének fejlesztéséről beszélt

Budapestről jelentik (Helyi sajtó) Lapunk tegnapi számában már közöltük vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter beszédének bevezető részét. Beszéde lapunk zártakor még tartott, így értékes költségvetési indoklásának további részét az alábbiakban ismertetjük:

— A szociális gondolat és a magyar sorsközösség tudatának a hadseregben való fokozásáról beszélt előbb a miniszter, majd áttért a fegyelem fenntartásának és erősítésének feladatára. Megállapította, hogy ebből a szempontból a magyar hadseregnél semmi kívánnivaló sincsen. A fegyelem biztosítéka az a bajtársi szellem, amely ma a legénység és a tisztikar között töretlenül él. Szükségének mondotta a haderőből minden politikai befolyást távol tartani, mert a hadsereg politikálása az állam pusztulását jelenti.

— A bevonultak családjainak bevált segélyezését rendszeréről is azokról a kártalanításokról beszélt azután, amiben azok részesültek, akiknek igavonó állatait, felszereléseit igénybevette a honvédség. Megemlítette, hogy a honvédség milyen onfeláldozással dolgozott az árvíz sújtotta területeken, majd köszönetet mondott az egész magyar társadalomnak, amiért segítségére voltak a honvédség hozzátartozóinak.

A repülőerők fejlesztésének szükségességére mutatott rá ezután, majd nemcsak a hadsereg, hanem az egész nemzet önellátásának szükségességét hangsúlyozta. A korszerű kiképzés költségeinek fokozódását ismertette, majd beszéde befejező részében emelt hangon mutatott rá, hogy úgy a kárpátaljai előnyomulás, mint az erdélyi megszállás alkalmával a magyar hadseregben úgy a vezetés, mint a hadsereg fényesen megállta a próbát.

— Azt hiszem, elemi kötelességet teljesítetek, amikor itt az egész nemzet nevében megköszönöm munkájukat.

Goszlonyi Sándor, Pándi Antal és Tauffer Gábor felszólalása után a honvédelmi tárca költségvetését általánosságban és részleteiben is elfogadták, majd áttértek a kereskedelmi és közlekedésügyi tárca költségvetésének tárgyalására.

A kereskedelmi tárca vitája

Angyal László előadó ismertette a kereskedelmi tárcákra váró feladatokat. Hangsúlyozta, hogy hosszú évek után az Államvasutaknak ez az első költségvetése, amelynek rendes kezelése felesleget mutat. Zimmer Ferenc, Lakó Dezső, Kunder Antal, Ilvovszky János és Kabók Lajos szölköztek hozzá a kérdéshez. A Ház péntek délután folytatta a kereskedelem és közlekedésügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

Tasnádi-Nagy András elnök 10 órakor nyitotta meg az ülést. Közölte a Házal, hogy Pál Gábor erdélyi képviselő beadványt nyuj-

tott be, bejelentve, hogy a keleti és erdélyi országrészek képviselői önálló egységgé alakultak.

A feliratkozott szónokok közül Müller Antal következett szólásra. Helyesli, hogy 42 millió pengőt irányoznak elő közmunkákra.

Varga József miniszter másfélórás beszéde

A képviselőház vitájának folytatásában Csoőr Lajos sürgette a postamesterek, levélhordók és alantás beosztású vasutasok fizetésének megjavítását. Szükségesnek tartja az utrendszer központosítását. A költségvetést elfogadja.

Pukovich József kérte, hogy a zsidó kereskedelmi ügynököket és képviselőket váltsák fel keresztény kereskedőkkel. A költségvetést nem fogadja el.

Festetics Domonkos gróf rámutatott azokra a nehézségekre, amelyek az áruhiány miatt mutatkoznak a kereskedelemben. A költségvetést elfogadja.

A felszólalásokra Varga József kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter válaszolt. Rámutatott arra, hogy a tárca körébe eső munkakörök jelentősége, sok rendkívüli feladattal bővült. A kereskedelem ügykörének ellátása, elsősorban az árszabályozással kapcsolatos teendők miatt, a közlekedési ügyköré pedig azért, mert a visszatért területek közlekedési hálózatát be kellett illeszteni az ország közlekedésébe.

A kereskedelmi áralakulás terén a háborús viszonyok óta a felelősség is nőtt. A termelés terén, a teljesítmény fokozására, racionalizálásra, a termelésnek a megváltozott viszonyokhoz való alkalmazására kell törekedni. A kereskedelemben viszont szabályozólag kellett eljárni. Nagyon megnehezítette a kereskedelem helyzetét, hogy sok árucikk, melyet importálni kellett, nem jut el az országba. De megnehezítette az ellátást a gyenge mezőgazdasági termés és az állatállomány csökkenése, ipari téren pedig a termelésnek a honvédelem szolgálatában történt felfokozott igénybevétele és végül mind mezőgazdasági, mind ipari téren megnehezítette az ellátást, a hála Istennek meg-nagyobbodó ország fokozódó szükséglete is.

A visszatért területek közlekedésének és egyéb berendezéseinek fejlesztése érdekében végzett munkálatok végső fokozott áldozatot követelnek minden fogyasztótól. A kormány a fogyasztási cikkek forgalmának korlátozását adagolás útján kívánja elérni. Ennek egyik módja jegyrendszer, mely jelenleg a cukornál, petróleumnál és Budapesten a zsírnál van meg. A ruházatközlésnél egyelőre megfelelő megoldásnak tartja, hogy rövidesen szabványozott minőségű szöveteket és kész ruhákat juttatnak szabott áron forgalomba. A fogyasztást korlá-

Hosszasan taglalta a keresztény kereskedelem helyzetét. Nem elég a hatóságok támogatása, a társadalomnak is támogatnia kell a keresztény kereskedelmet. Az árkormánybiztosság kiváló munkát végzett. Hozzájárult az árelenőrzéssel a pénz értékállóságának biztosításához. A belső vendégforgalmat fejleszteni kell. A költségvetést elfogadja.

Meskó Zoltán arról beszélt, hogy a zsidó kereskedők még ma is könnyebb helyzetben vannak az áru és hitelszerzés terén. Sürgette a harmadik zsidótörvényt, hogy végre rend legyen ezen a téren. Elismerően beszélt a nemzeti önállósításról és a MÁV működéséről. Sürgette a teljes vasárnapi munkaszünetet. Bár bizalommal van a kereskedelmi miniszter irányában, a kormány általános politikáját helyteleníti és ezért a költségvetést nem fogadja el.

tozó intézkedések általános gazdasági jelentőségén kívül meg kell vizsgálni azoknak a kereskedelemben való kihatását is. Itt két lényeges újítást alkalmaztunk, a korzetrendszert és a kereskedők kijelölésének rendszerét. A kijelölt nagykereskedők mindenütt kizáróan keresztények. A cukor és petróleumellátást illetően a keresztényesítés 90 százalékban befejeződött.

A keresztény kereskedelem áruellátásának nehézségeit orvoslandó, áruellátási bizottságot létesítettek, melynek segítségével a keresztény nagy- és kiskereskedők igényeit kívánják kielégíteni.

Rámutatott arra, hogy a kereskedelem keresztényesítése terén további lépés volt az 1939. évi 4-ik törvényekkel végrehajtási utasítása, melyet néhány héttel ezelőtt adtak ki.

A miniszter azután a kereskedelem hitel-ellátásáról beszélt. Igérte, hogy a jövőben még erőteljesebben fog érvényesülni az a törekvése, hogy a kereskedelmi pályák a keresztény magyar kereskedők számára elismertebb kenyérforrássá váljanak.

Azután a kereskedőképzet színvonalának növeléséről beszélt. Rámutatott azután arra, hogy a magyar árpolitika vezetője a háború kitörése óta a pénz értékének megőrzése és az árszínvonal tartása volt. A központi árrányítás megkezdése óta legfontosabb feladat az árszabályozással kapcsolatos teendők ellátása. Az árkormánybiztos a jövőben gondoskodik, hogy a fogyasztóközönség a legfontosabb közszükségleti cikkek áralakulásáról, vidéki viszonylatban is gyorsan tájékozódhassék.

Külkereskedelmi vonatkozásban a háborús helyzet nehézségek elé állította a kormányt. Ezek a nehézségek Olaszország hadbalépése óta csak fokozódtak, mert a tengerentúllal való összeköttetés is megszűnt. (A miniszter ezután a külkereskedelem egy évi mérlegét és a kül-földdel kötött megállapodásokat ismertette.)

A belső kereskedelem terén napról-napra fokozódó teendők ellátására önként kínálkozott a külkereskedelmi hivatal szervezetének bekapcsolása. Nagyjelentőségű a külkereskedelmi hivatalnak ebben az irányban való továbbfejlesztése, amiről rövidesen törvényjavaslat készül.

A jelen költségvetés összeállítása során elsősorban arra törekedett, hogy a visszatért területek közötti hálózatának, közgazdasági és honvédelmi szempontból való kibővítésével, új

ttak építésével, autó- és repülőjáratok megindításával, közlekedését megjavítsa. Ennek érdekében a milliárdos programból, a későbbi évekre megállapított hitelek egy részét is előre hozta, a munkálatok meggyorsítására. Mindent elkövet, hogy úthálózatunk le ne romoljon a használat folytán. Ennek érdekében útfenntartó intézményt létesített, amely bürokrácia nélkül orvosolni fogja a felmerült bajokat.

Azután ismertette a Folyam és Tengerhajózás helyzetét. A visszatért komáromi hajóműhelyt újjáépítették. A budapesti Nemzeti és Szabadkötőt továbbépítik. A közforgalmi repülés tovább fejlesztése is folyik. Ebben az esztendőben két repülőgép beszerzésére adott engedélyt. A jövő évben már 7 gépünk lesz, mellyel a közforgalmat lebonyolítjuk.

A németek heves légitámadásai Anglia fontosabb ipartelepei ellen

Londonból jelentik: (Reuter.) A légügyi minisztérium jelenti, hogy a múlt éjszaka az ellenség légitámadásai főként Midland ellen irányultak. Az egyik midlandi város ellen különösen heves támadás intéztek. Több helyen tűzvész és nagyobb kár keletkezett. Részletes értesülés még nincs, de attól tartanak, hogy a hallottak száma igen nagy. A többi Midland ellen intézett támadások üzleteket és lakóházakat rongáltak meg. A különböző időközökben érkező ellenséges repülők London vidékére is dobtak bombákat. Több épület összedőlt, néhányan életüket veszítették és sokan megsébesültek. Anglia több, egymástól igen távol eső vidékére hullottak le bombák. Néhány ember itt is életét veszítette. (MTL.)

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda: A véderőparancsnokság jelenti: Bár az erős vihar a légi tevékenységet akadályozta, november 14-ére virradó éjjelen át is folytatta légierőnk, tervszerű felderítő és támadó utjait. 500 kilométerrel Irországtól nyugatra elsüllyesztettünk egy angol kereskedelmi gőzöst, ötezer tonnával. A skót partok mentén egy 2 és egy 7 ezer tonnás gőzöst támadtunk meg. A nagyobbik elsüllyedt, a kisebbik erősen megrongálódott. Az északi tengeren teltalát ért egy ötezer tonnás hajót, egy angol rombolót is súlyos bombatalát ért.

London Midland és Délanglia felett súlyos légi harcok fejlődtek ki, melyek ránk nézve eredményesen fejeződtek be. A német légierő a München elleni angol támadás megtorlásaként Délanglia ellen folytatott támadást. Különösen eredményes volt corventry-i repülőgyár elleni támadás, mely hatalmas pusztításokat okozott. A tervszerűen folytatott London elleni megtorló támadás és a dél- és középanyiai támadások is eredménnyel jártak.

Az ellenség november 15-ére virradó éjjel nagyobb erővel támadást kísérelt meg a birodalmi főváros ellen, de csak 12 gépnek sikerült Berlin fölé érni. Ezeket mind lelőttük. Más helyeken csak néhány bombát dobtak.

Szalonikit, Korfut, Janinát és Larisszát bombázták az olaszok.

Athén. A belgrádi „Politika” jelentése szerint, a görög közbiztonságügy minisztérium jelentése szerint tegnap Szalonikit, Korfut, Janinát és Larisszát bombázták az olaszok. Néhány polgári személy meghalt.

Valahol Olaszországban: Az olasz vezérkar 161. számú jelentése. Epiruszban tűzérési és járőrtevékenység folyik. A légi erők sűrűn ismétlődő támadásokat hajtottak végre Korfu, Larissza és Argosztoi katonai célpontjai ellen, továbbá a Prespa tó hidjai ellen. Bombákat dobtak le Fiorina repülőterére, ahol 5 repülőgépet elpusztítottak vagy megrongáltak. A légi repülőterre, ahol

A MÁV kiadásaira 634 millió pengőt irányozott elő. A MÁV személy- és teherforgalma évről-évre emelkedik, ami részben a területgyarapodásra vezethető vissza. Az államvasutak járműparkját fokozatosan növelik. A jövő évben 33 mozdonyt, 758 személy- és teherkocsit, 83 hűtőkocsit állítanak be újonnan.

Kijelentette a miniszter, hogy a posta forgalmában is nagy növekedés tapasztalható. A távbeszélő előfizetők száma 11 százalékkal emelkedett. A jövő évben sor kerül a budapesti és kassai studiók korszerűsítésére. A rádióelőfizetők száma 547.500.

A miniszter másfélórás beszédét a Ház élénk helyesléssel fogadta. A beszéd után folytatták a tárca költségvetésének tárgyalását.

5 repülőgépet elpusztítottak vagy megrongáltak. A légi harcok során 13 különféle típusú repülőgépet, biztos tudomás szerint, két másikat valószínűleg lelőttünk. Négy saját gépünk, melyet találat ért, hazai repülőterén földreszállt. Egy gépünk hiányzik. November 10-re virradó éjszaka egy tengeralttjárónk eltalált egy csatahajót, amely két másik hajóval együtt egy repülőgép-anya hajót kísért a szicíliai partoknál. Légi alakulatunk ismét bombázták Aleksandria támaszpontjait, Marea Matru vosoutvonalát és a közeli repülőteret, ahol több repülőgépet találtak el a földön.

Keletafrikában az ellenség légi támadásokat intézett több támaszpontunk ellen, de csak csekély veszteségeket okozott.

Önkéntes amerikai pilótákat képez ki Anglia.

New York. Amerikai forrásból származó washingtoni jelentés szerint, az angol kormány előkészületeket tesz arra, hogy nem katonai feladatok elvégzésére, amerikai pilótákat képezzenek ki. Ezek vezetnék Angliába a kanadai gyá-

rakban gyártott repülőgépeket, hogy ezzel is tehermentesítsék Angliát. Hangsúlyozzák, hogy csak önként jelentkezőkről lehet szó. (MTL.)

Tetőtüzeket okoztak Berlinben a lezuhanó angol repülőgépek.

Berlin. (NTL.) A német birodalmi főváros ellen megkísérelt angol támadás következtében több tetőtűz keletkezett, mivel a lezuhanó gépek lángbaborítottak egyes tetőket. Négy berlini lakos életét veszítette. Az anyagi kár nem nagy. (MTL.)

A háború kezdete óta százezer repülőgép járt Anglia felett.

Róma. A *Popolo di Roma* jelentése szerint szerdán 1800 repülőgép támadta Angliát, bár a csatorna felett az időjárás viharos volt. A háború kezdete óta százezer repülőgép járt Anglia felett. A németek csak 500 gépet veszítettek. (MTL.)

Sabri Hassan pasa titokzatos halála foglalkoztatja az olasz sajtót.

Róma. (MTL.) Rómában feltűnést keltett Sabri Hassan passa egyiptomi miniszterelnök hirtelen halála. A *Popolo di Roma* ankarai tudósításában rámutat arra, hogy az egyiptomi miniszterelnök politikája arra irányult, hogy megakadályozza Egyiptomnak a háborúba való belesodródását. Eden keleti útjának célja épen az volt, hogy politikájának megváltoztatására bírja. A miniszterelnök erre nem volt hajlandó. Kitűnő egészségnak örvendett, ezért halálát érthetetlennek és titokzatosnak tartják. Egyes nemzetközi körökben rámutatnak arra, hogy efféle halálesetek már több ízben történtek keleten. (MTL.)

Az olasz és a német vezérkari főnökök találkoztak.

Innsbruck. (Stefáni.) Badoglio tábornagy, az olasz vezérkar főnöke és Keitel német tábornak, a német vezérkar főnöke, Innsbruckban találkoztak, hogy megbeszéljék a tengelyi politikájával kapcsolatos katonai teendőket.

Újabb földrengés volt Romániában

Súlyos földcsuszamlások történtek a földrengés következtében

Bukarest. Mára virradó éjszaka újabb három fokos földrengés volt. Csütörtökön a Carlton romjai alól újabb 8 holttestet szedték ki. Éjszaka két órákor még egy holttestet találtak. A hús a csonttól teljesen le volt forrázva és hiányzott a holttest féllába és félkarja.

A hatóságok közleményben hívják fel Szabó Pétert és Andrács Margitát, gondoskodjanak hozzátartozóik holttesteinek elszállításáról.

A törvényeszéki bonctani intézetben még sok holttestnek nem tudták megállapítani kiletét.

A Carlton-szállónak még két építészet tartóztatták le. Cantacuzino és Achim mérnököt. Az ügyész szerint súlyos felelősség terheli őket a palota összeomlásáért.

A bukaresti német követ a német vörös-

kereszt részéről százezer márkát adományozott a földrengés által sújtott emberek megsegítésére. A német követ felesége 100 ezer leit, az olasz követ 100 ezer leit, az amerikai követ 150 ezer leit juttatott a földrengés károsultjainak.

Buzeu megyében a földrengés következtében súlyos földcsuszamlások keletkeztek, amiért a Buzeu és Brassó közötti útvonalon az országúton 200 méter szélességben hatalmas repedés tátong. A forgalom itt teljesen szünetel. Számos más községben is keletkezett földcsuszamlás. Egyik csuszamlás eltorlaszolta a Buzeu-patak medrét. Ott megyében is több helyen megrepedt a föld. A repedésekből, iszappal kevert forró víz tört elő. Hasonló tünet volt Ramnicul Sarath megyében is. (MTL.)

Hivatalos jelentés szerint hatszáz halálos áldozata van a romániai földrengésnek

A lakosok tizezrei hagyják el otthonukat és a nyugati országrészekbe költöznek

Belgrád. A *Politika* bukaresti jelentése szerint, a világ közvéleményének figyelme fokozott mértékben fordul a földrengés után a romániai petróleum kútak felé. Ploesti környékén néhány forrás tüzet fogott, de sikerült eloltani. A petróleumforrások továbbra is ontják a petróleumot.

Hivatalos jelentés szerint a földrengés következtében 600 ember veszítette életét. A román fővárosban azonban 3000 halottról és 3—4000 sebesültről beszélnek. Kétségtelen, hogy a veszélyeztetett vidéken a félelem pánikká növekedett. A lakosok tizezrei hagyják el otthonukat és nyugatra költöznek.

Figyelje
Halász Imre
szücs üzletét. Nagyvárad, Színház-u. 4
Ahol olcsón és izlésesen beszerezheti szőrme
szükségletét. Pontos kiszolgálás.
Legújabb modellek.

Hivatalos jelentést adtak ki a Duce—Antonescu találkozásáról

Róma. (MTI.) A Duce és Antonescu megbeszéléséről a következő hivatalos jelentést adták ki: A Duce Sturdza román külügyminiszter és Ciano gróf olasz külügyminiszter jelenlétében fogadta Antonescu román államvezetőt és mintegy másfél óra hosszat tartó szívélyes megbeszélést folytatott vele. Antonescu szombaton délelőtt kihallgatáson jelenik meg XII-ik Pius pápánál. A román miniszterelnök szombaton délután fél négy órakor hagyja el Rómát. (MTI.)

Igen nagy az élelmiszerhiány Martinique-szigetén

Washington. Welles helyettes külügyminiszter megerősítette egy sajtóértekezleten, hogy annakidején az Egyesült Államokban lefoglalt francia pénzekből, bizonyos összegeket rendelkezésre bocsátottak azzal a céllal, hogy élelmiszereket vásároljanak Martinique számára. Az Egyesült Államok kormányának megfigyelője *Grahamslap* tengernagy, akit odaküldtek, visszaérkezett és kijelentette, hogy az élelemhiány igen nagy. (MTI.)

Önálló erdélyi GyOSz

Rimanóczy Kálmán lett a kétszáz taggyűléssel megalakult érdekképviselet elnöke

Budapestről jelentik: Az erdélyi gyáripar vezetői a hét elején a fővárosba érkeztek és itt az iparügyi minisztériumban fontos megbeszéléseket folytattak, amelyeken feltárták az erdélyi gyáripar összes problémáit. A húszéves román uralom alatt a Romániai Nagyiparosok Országos Egyesületének erdélyi tagozata a román gyarmatosító pénz és ipari politika ellenére is mindvégig megtartotta függetlenségét és komoly támasza volt az egész erdélyi magyarságnak.

A visszacsatolás után két lehetőség állott a Romániai Nagyiparosok Egyesületének Erdélyi Tagozata előtt. Felvetődött az a terv, hogy az erdélyi gyáripar olvadjon be a GyOSz-ba és annak keretében szolgálja célkitűzéseit. Az erdélyi gyáripar képviselői azonban úgy látták, hogy a GyOSz-ba való belépéssel és néhány igazgatósági tagság biztosításával érdekeiket nem tudják maradéktalanul megvédeni, tehát az átszervezés és az önálló Erdélyi Gyáriparos Szövetség megerősítése mellett döntöttek.

Néhány napja összehívták a Romániai Nagyiparosok Országos Egyesületének Erdélyi Tagozatát és a közgyűlésen *Böszörményi Sándor dr.*, a kolozsvári körzet igazgatója és *Rimanóczy Kálmán*, az erdélyi tagozat elnöke javaslatot tettek az Erdélyi Gyáriparosok Országos Szövetségének megalakítására, amely egész Erdélyre kiterjedő hatáskörrel önállóan kíván a jövőben működni. A javaslatot a közgyűlés egyhangúlag elfogadta és így a Szövetséget megalakultnak nyilvánították. Egyidejűleg megválasztották az Erdélyi Gyáriparosok Országos Szövetségének tisztikarát, amelynek során elnök lett *Rimanóczy Kálmán*, alelnök *Varga László*, ügyvezető igazgató dr. *Böszörményi Sándor*, pénztáros dr. *Gál Zsigmond*, bányaiipari szakosztályi elnök *Fazekas Gyula*, Nagybánya, faipari báró *Bánffy Dániel*, építőipar: *Gärner Ernő Dés*, élelmiszeri ipar: *Vlád János* Kolozsvár, vas- és fémipar: *Szolnoky Gyula*, vegyipar: *Jacoby László* Nagybánya, bőr- és textilipar: *Zudor János* Kolozsvár, textilipar: dr. *Agoston Béla*, szeszipar: *Weiss Béla*, míg a malomipari szakosztály elnöke *Molnár Ernő* lett.

Mintha Pesten vásárolna...

Női divatcipők fekete és barna borjú box	Pengő	14'80
Női magasszárú cipő erős kivitelben, fekete és barna	"	21'50
Férfi félcipő kényelmes elegáns forma, fekete és barna box, kézi szegecs	"	22'50
Munkás bakancs zsiros bőrből, erős kivitelben	"	18'80
Házi cipő kihajtos teveszörzszerű anyagból	"	3'90

Del-Ka

Nagyváradi fiók, Rákóczi-ut 5 szám

Nyitás szombaton f. hó 16-án

Óriási választék! Jó minőség! Olcsó árak!

Sárcipők, hócipők, hócsizmák megérkeztek!!!

A Szovjetunió beleegyezését adta a német állásponthoz Európa újjárendezése tekintetében

A finn, a japán és a török kérdésben, valamint a Dardanellák és a Dunatorkolat ügyében is megegyezés jött létre

Angol bombázás kísérte Molotov és Ribbentrop berlini tárgyalásait

Belgrád. A *Vreme* berlini jelentése szerint Molotov berlini tárgyalásaival kapcsolatban hangoztatják, hogy a tárgyalások a teljes megértés szellemében folytak. A szovjetunió beleegyezését adta a német állásponthoz Európa újjárendezése tekintetében és hallgatólagosan tudomásul vette a német előterjesztéseket. Ez az álláspont nagy nyereséget jelent a tengely részére és rendkívül megerősítette Németország diplomáciai helyzetét. Rámutatnak arra a részére a hivatalos jelentésnek, hogy az összes fontos kérdésekben teljes egyetértés mutatkozott. Ezt úgy értelmezik, hogy a finn, japán és török kérdésben, valamint a Dardanellák kérdésében is megegyezés jött létre. Megegyeztek a Dunatorkolat ügyében is, kapcsolatban a Dunabizottság jelenlegi tárgyalásaival.

A *Popolo di Roma* szerint Molotov és Ribbentrop berlini találkozója angol bombázás közben folyt le. A tárgyalófelek azonban nem zavartatták magukat. A Berlin elleni angol támadásnak meg volt az az eredménye, hogy a szovjet külügyi népbiztos meggyőződhetett arról, milyen hatástalanok ezek az angol támadások. (MTI.)

Berlinből jelenti a Magyar Távirati Iroda: A német lapok terjedelmes vezércikkében foglalkoznak a szovjet hivatalos látogatásával és a megbeszélések végén kiadott közleménnyel. Bár a hivatalos közlemény nem nagy terjedelmű, mégis pozitív megerősítést tartalmazza, a Németország és a Szovjet közötti baráti kapcsolatoknak.

A Berliner Börsenzeitung írja: Már maga az a tény, hogy a találkozó akkor történt, amikor a háborús események hallatlanul drámai irányban fejlődnek és az új európai rendszernek körvonala kezdenek kibontakozni, a látogatást kiemeli az egyszerű udvariasságból és nagyvonalu irány-

adó, gyümölcsöző politika színvonalára helyezi. A német szovjetországi kapcsolatokat, amelyek már eddig is olyan kedvező eredménnyel jártak, e két nap elmélyítette. A Szovjetnek Anglia irányában elfoglalt magatartása annyira világos, hogy nevétségessé tünik a londoni kormányának az a makacssága, amellyel még reménykedik olyan angol-szovjet együttműködésben, amely Németország ellen irányul. (MTI.)

Papenre vár a feladat, hogy Törökországot megnyilatkozásra bírja.

Belgrád. A *Politika* berlini jelentése szerint Papen visszautazott Ankarába. Rá vár az a feladat, hogy Törökországot megnyilatkozásra bírja a Berlinben kialakult új helyzetnek megfelelően.

Anglia a rádió útján kér segítséget Amerikától.

New York. Anglia washingtoni nagykövete a londoni rádió útján felhívást intézett Amerikához, kérve, hogy Angliának ezentúl is nyújtsanak segítséget. Anglia hálás az eddigi segítségért, azonban repülőgépekre, katonákra és hajókra is szüksége van. A második háborús év esetleg még veszedelmesebb lesz, mint az első volt. Ha Amerika nem nyújtja ezt a segítséget, Anglia nem veheti biztosra a győzelmet. (MTI.)

Az angol hajótervesztés legutóbbi kimutatása.

London. A tengernagy hivatal csütörtökön tette közzé az eddigi veszteségek statisztikáját. A teljes hajóvesztés 3,635.444 bruttóregiszter tonna, amelyből 2,206.652 bruttóregiszter tonna az angol hajóvesztés.

DORIAN Filmszínház

Móricz Zsigmond óriási színpadi és könyvsikert elért műve filmen

Légy jó mindhalálig

Szerenlők: Csontos Gyula, Rózsahegyi Kálmán, Kiss Ferenc, Ráday Imre, Mály Gerő, Maklár Zoltán, Gombaszögi Ella, Tolnay Klári, Simonyi Mária, Devényi Laci

Legujabb világhíradók

Rendeletek, hirdetések

Csak világításra használható a kiosztásra kerülő petroléum

A Nagyvárad városi katonai parancsnoksága 6270—1940. közig. szám alatt a következő hirdetményt adta ki a világítási petroléum szétosztása tárgyában:

A közönség világítási szükségletének fedezésére szánt petroléumkészletek arányos szétosztása érdekében elrendelem a következőket:

Azok a háztartások, melyek világítási célra petroléumot igényelnek, tekintettel arra, hogy villanyvilágítás a házban nincs, erre vonatkozó igényüket a városháza II. em. 39. számú szobában az alább felsorolt napokon jelentsék be. Az igénybejelentés azokon a bejelentési lapokon történik, amelyeket a közönség a dohánytözsdékben szerezhet be darabonként 2 fillérért. Minden háztartás két példányban tartozik benyújtani az igénybejelentő lapját. A bejelentési lapot a háztartás feje tölti ki, kivéve azokat a rovatokat, melyeknek kitöltése a hatóság részére van fenntartva. A két példányban kiállított igénybejelentő lapot a háztartás megbízottja megfelelő igazolás mellett tartozik benyújtani:

november 16-án szombaton	A—E betűig
" 17-én vasárnap	F—H "
" 18-án hétfőn	G—M "
" 19-én kedden	N—R "
" 20-án szerdán	S—Z "

" 21, 22 és 23-án azok a háztartások, amelyek fenti napokon az igénybejelentésnek bármely okból eleget nem tettek.

Az igénybejelentési lap benyújtásáról az elosztó hivatal a háztartás részére „igazolás”-t állít ki, mely megőrzendő. Az igazolás nyomtatványáért és kiállításáért az igénybejelentők semmit sem tartoznak téríteni. Az igénybejelentési lap benyújtásakor a háztartás megbízottja a városháza II. em. 39-es számú szobájában kifüggesztett névjegyzékben felsorolt kereskedések közül kiválasztja és bejelenti azt a kereskedést, amely a jövőben a részére megállapított petroléum mennyiséget bevásárolni hajlandó. Ennek a kiválasztásnak a hatóság lehetőség szerint eleget fog tenni.

Nyomatékosan felhívom a közönség figyelmét arra, hogy a szétosztásra kerülő petroléum kizárólag világítási szükséglet kielégítésére használható fel és büntetés alá eső kihágást követ el az, aki más célra használja fel. Akiknek villanyvilágítása van, petroléumot nem igényelhetnek.

Nagyvárad, 1940. november 14.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

A hústalan napok tartásának szabályozása

A Nagyvárad városi katonai parancsnoksága Gy. 3332—kat. közig. 1940. sz. 3619—Vkf. kat. közig. 1940. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: (26. sz. Közig. pecs.)

A hústalan napok tartásának szabályozása tárgyában a következőket rendelem:

- (1) Hétfőn, kedden és pénteken húst, húsneműt, szerdán pedig borjухust és borjухusneműt nyers, elkészített, vagy bármely módon tartósított (konzervált) állapotban a fogyasztók részére árusítani, vagy forgalomba hozni tilos.
- (2) Vendéglőben, penzióban, kávéházban, kocsmában, kávémerésben, kifőzésben hústalan napokon az előző bekezdésben megállapított tilalom alá eső húst és húsneműt, illetőleg borjухust és borjухusneműt kiszolgáltatni nem szabad.
- (3) Hétfőn, kedden és pénteken nem kell hústalan napot tartani, ha az említett napok Gergely-naptár szerint, vagy nemzeti ünnepre esnek.
- (4) Abban a községben (városban), ahol az országos, vagy helyi vásár, avagy bucsu hétfőre, keddre, vagy péntekre esik, a járási (városi) katonaság a hústalan napot közérdekből a hét másik napjára helyezheti át.

- (1) Az 1. §-ban meghatározott tilalmak nem vonatkoznak a m. kir. honvédségre, a kórházakra, a gyógyintézetekre, valamint a gyermeknevelő intézetekre.
- (2) Az 1. §-ban foglalt tilalmak nem vonatkoznak a juh és lóhúsról, a lóhús-készítményekről, a csirkéről, a pulykáról, a gyöngytyukra, a házinyul húsról, a halra, a zsirra, a házira, a szalonnára, a tepertőre, a sertésfejre, a sertéslábra, a főtt sonkára, akár felszeletelt, akár egész állapotban, a hurkára, a disznósajtra, végül a belső részekre (nyelv, tüdő, szív, vese, velő, mirigy, pác, máj, vér).
- (3) Az 1. §-nak a húsról és húsneműre vonatkozó általános korlátozó rendelkezései kiterjednek a vadhúsról, valamint a liba- és a kacsa-

(3) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig, háboru idején hat hónapig terjedő elzárással büntetendő, aki az 1. §-ban foglalt rendelkezések megszegésével az 1. §. (1) bekezdésében, valamint a 2. §. (3) bekezdésében említett húst, vagy húsneműt a fogyasztók részére árusít, vagy forgalombahoz, valamint, aki az 1. §. (1) bekezdésében, valamint a 2. §. (3) bekezdésében említett húst, vagy húsneműt vendéglőben, penzióban, kávéházban, kocsmában, kávémerésben, vagy kifőzésben kiszolgáltat.

Nagyvárad, 1940. november 12.
Vitéz RAJNAY KÁROLY, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Felhívás a hadirokkantakhoz, hadiözvegyekhez és hadiárvaikhoz

A Nagyvárad városi katonai parancsnoksága 5647—1940. kat. közig. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

M. kir. Honvéd Vezérkar főnökének 3572—Vkf. kat. közig. 1940. szám alatt Budapestén 1940. évi november hó 1-én kiadott hirdetménye alapján közhírré teszem, hogy a világháboru idején a volt Osztrák-Magyar Monarchia haderejének kötelekében, annak nem hivatásos állományában teljesített katonai szolgálat következtében rokkanttá vált katonáknak (hadirokkantaknak), valamint a hősi halottak és hadirokkantak hátramaradtainak (hadiözvegyek, hadiárvaik, felmenő és oldalági hozzátartozók), továbbá a világháboru előtti időben a volt m. kir. honvédségben, a cs. és kir. közös hadseregben, haditengerészetben, méneskarban és végül 1919. évtől a visszavonulás napjáig a román kir. hadsereg nem hivatásos állományában katonai szolgálat teljesítése közben megrokkantaknak és az elhaltak hozzátartozóinak az 1933. VII. t. c. (hadirokkantörvény) értelmében hadigondozásra és ennek keretében járadékellátásra van igényük.

Hadigondozási pénzellátásra jönnek tekintetbe azon egyének is, akik a jelen hirdetmény első bekezdésében felsorolt időben és körülmények között a nemhivatásos állományban teljesített katonai szolgálatuk alatt mint tiszték (tisztjelöltek) megrokkantak és a visszatérés időpontjáig a román államtól nyugellátást élveztek.

Akik a fenti törvényt által biztosított pénzellátásban és kedvezményekben részesülni akarnak és arra igényjogosultsággal bírnak, azok a következők sorrendben jelentkezzenek a városi katonai ügyosztálynál (Városháza, II. emelet 26. számú szobában):

A—K betűig bezárólag kezdetű vezetéknevű hadirokkantak 1940. évi november hó 20-án délelőtt 9 órától 1 óráig.

L—Zs betűig bezárólag kezdetű vezetéknevű hadirokkantak 1940. évi november hó 21-én délelőtt 9 órától 1 óráig.

Az összes hadiözvegyek 1940. évi november hó 22-én délelőtt 9 órától 1 óráig.

Az összes hadiárvaik, felmenő és oldalági hozzátartozók 1940. évi november hó 23-án délelőtt 9 órától 1 óráig.

A fentnevezett hadigondozottak ez alkalommal díjtalanul igénybejelentési lapot kapnak, amely igénybejelentőlapokat pontosan és olvashatóan, lehetőleg magyar nyelven kell kitölteni. Ehhez csatolni kell az igényjogosultságot igazoló iratokat, özvegyek és árvaik a házassági halotti és születési anyakönyvi kivonatokat és egyéb igazoló okmányokat kötelesek mellékelni.

Azok az egyének, akik a volt román hatóságok által már ellátást kaptak, kék színű, míg azok, kik eddig még ellátásban nem részesültek, fehér színű lapot állítanak ki.

Tájékoztatom közölni, hogy a fentemlített törvény értelmében nemcsak azok jogosultak a hadigondozási pénzellátásra, akik már eddig is pénzellátást kaptak, hanem azok is, akik az arra való igényjogosultságukat megfelelően igazolják. A magyar törvény szerint ugyanis a gyóni census csak a hadiözvegyekre és hadiárvaikra vonatkozik, de ezek járadék nélkül is kérhetik a hadiözvegyi és árva cím használatát, ezzel az egyéb kedvezményekre való jogosultságuk megállapítását.

Hadigondozott családtagnak megfelelő pénzellátást kaphatnak azok a felmenőági rokonok (szülők, nagyszülők, testvérek), akik teljesen vagyontalanok és munkaképtelenek, ha igazolják, hogy a magánjog szerinti egyetlen eltartójuk volt az elesett, aki után igényük fennáll.

Hadirokkant jogon pénzellátást igénylők minden esetben hatósági orvos vagy kórházi orvosi vizsgálatnak magukat alávetni tartoznak.

Felhívom az összes érdekelt figyelmét arra, hogy a kitöltés végezt. részükre átadandó igénybejelentési lapokat folyó évi november hó 30-ig okvetlenül nyújtják be a katonai ügyosztályhoz, (városháza, II. emelet 26. számú szobába) azért, hogy december hó 15-ig a munkálatok előzetesen elkészíthetők legyenek, mert ez által az igények azonnal tárgyalásra fognak kerülni és így gyorsan fognak végleges pénzellátás élvezetbe lépni.

Közhírré teszem, hogy a hadigondozási pénzellátásra vonatkozó igénybejelentések végső határideje 1941. december hó 31.

Saját érdekében áll tehát minden igényjogosultnak, hogy igényét mielőbb és lehetőleg 1940. december hó 15-ig jelentse be, mert ezen időpont utáni jelentkezők ügyei később és külön-külön fognak csak tárgyalásra kerülni és így ezek részére a pénzellátás is csak később a jogerős megállapítást követő hó 1-vel lesz folyósítható.

Általános tájékoztódásuk közlöm, hogy a román hatóságoktól a visszatérés időpontjában hadigondozási pénzellátást élvezők, jelentkezésük alkalmával igazolásul a legutolsó postai csekk-szelvényt vagy fizetési meghagyást, ezenkívül netán még birtokukban levő és törődöttségük haderedetét igazoló okmányokat tartoznak becsatolni. Azon jelentkezők, akik a románoktól bármely okból ellátást nem kaptak, törődöttségük haderedetét, egykorú szolgálati okmányokkal (katonai felülvizsgálati táblázat, fizetési meghagyás, kórházi lelet, kórházi előjegyzési-lap, anyakönyvi lap, stb.) tartoznak igazolni. Ilyenek hiányában a törődöttség haderedetének igazolására hitelt érdemlő bizonyítékokra (tanuvallomásokra, tanu nyilatkozatokra) is lehet alapítani.

Csak az olyan tanuvallomások vehetők figyelembe, amelyeket szavahihetőnek és megbízhatónak ismert egyének, katonai vagy polgári közhatalóság, esetleg közjegyző előtt írásban foglaltak s a vallomásttevő az aláírás előtt hamis tanuvallomás büntetőjogi következményeire figyelmeztette lett és ennek megtörténte a tanuvallomási jegyzőkönyvből megállapítható.

Egyébként a törődöttség haderedetének igazolásához szükséges iratokat az érdekelt kérésére a városi hadigondozási előadó a megjelölt hatóságoktól köteles beszerezni.

Végül közlöm, hogy a hadirokkantjelvény odaítélése csak végleg megállapított hadirokkantság után, a szabályszerű vagy háborus emlékérem jogosultságának igazolása mellett lesz csak lehetséges, ezért e tárgyban időelőtti igényléseket mellőzni kell.

Nagyvárad, 1940. november 12.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Felhívás a vitézi rend jogosultjaihoz

A Nagyvárad városi katonai parancsnoksága 5178—1940. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

M. kir. 1. Hadsereg katonai közigazgatási csoportjának 8060—kat. közig. 1940. számú értesítése szerint az Országos Vitézi Szék Kolozsváron kirendeltséget állított fel, azon feladattal, hogy Erdély visszacsatolt részein a vitézi szolgálatot szervezze meg és a vitézi rendbe való felvétel feltételeiről érdekelteket tájékoztassa.

Ezen megkeresés folytán felhívom azon érdekelteket, akiknek jogosultságuk van a vitézi rendbe belépni, hogy folyó évi november hó 26-án és 27-én délelőtt 9 órától 1 óráig a katonai ügyosztálynál (Városháza II. emelet 25. számú szobájában) jelentkezzenek és pedig 26-án az A—K kezdőbetűsök és 27-én az L—Zs kezdőbetűsök.

Megjegyzem, hogy ezen összeírás csak tájékoztató jellegű, hogy a város területén körülbelül hány tiszt és legénység van olyan, aki a vitézi rendbe belépni óhajt.

Nagyvárad, 1940. november 13.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Emlékezzünk...

1915. november 15. A volt kassai 34. közfő gyalogezred Ikwamenti állásharcainak során Borszczewkánál Czék mán y Ferenc tizedes önként jelentkezett arra a feladatra, hogy a folyó átvezető fahidat elrombolja.

Czék mán y rajával éjjel fogott munkához. Az ellenség a zajra lövöldözni kezdett, ámde Czék mán y nem zavartatta magát. Embereit kitarásra buzdította és reggelre a hid fele elemelre szedve, a kassaiak állásában volt.

Következő éjjel az oroszok már lestek rájuk. De Czék mán y tizedes és emberei derékgig állva a hideg vízben, golyóktól körülrajzoltan, befejezték a hid lebontását és anyagának elszállítását.

Szívós állhatatosságáért, mellyel tizedesük önként vállalt feladatát az utolsó gerenda elhordásáig végrehajtotta, a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

1794. november 16. II. Rákóczi Ferenc kuruc hadserege Botyán János tábornok vezetésével mellet egy hónapi ostrom után beveszi az erős érsekújvári várát.

ROYAL

kávéház és a hozzátartozó külön termek vezetését átvettem.

Szives pártfogást kér **Vajda Béla** kávé

Mi lesz november 24-én?

Nagyvárad összes katolikus női egyesületeinek **nagygyűlése**, gróf Bethlen Györgyné nőszevetségi elnöksége vezetésével, délután 5 órakor a Katolikus Kőr dísztermében. Mindenkit hívunk, várunk!!!

Rövidesen visszakerül a nagyváradai színház elé a Szigligeti-szobor

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad felszabadulása és a magyar hadsereg bevonulása után hamarosan megindultak a tervezetések arról, hogy az üresen maradt terekre vissza kell helyezni azokat a szép szobrokat, amiket az elmúlt húsz évben eltávolítottak helyükről.

Köztudomású, hogy legelőször a Szent László- és a Szigligeti-szobrokat kellett eltávolítani. A Szent László-szobor — Tóth István művészi alkotása — ma is a Szekesegyház előtt áll a valószínű, hogy a városalapító király lovaszobrát fogják felállítani a Szent László-téren. A Szigligeti-szobor azonban rövidesen visszakerül a színház elé, miután társadalmi mozgalom indult meg ebben az irányban s azt a csonka talapzatot, amit a románok otthagytak, eltávolítják, hogy a Szigligeti-szobor szép barokkos talapzattal együtt elfoglalhassa régi helyét.

Mint értesülünk, a Szigligeti-szobor visszaállítása is ünnepélyesen fog megtörténni.

Állandó árvízveszedelemmel fenyeget a Körös

Altnöder főmérnök felvilágosítása a helyzetről. — A főmérnöki hivatal javaslatai

Nagyvárad. Saját tud. Az őszi esőzések következtében ismét megnőtt a Körös és Nagyvárad lakossága aggodalommal néz a víz esetleges további áradása elé. Indokolja ezt az aggodalmat az a körülmény, hogy a múlt évben, amikor kétféle emelkedés volt, a vízműtelep környékén, a kolozsvári országút és a telepések védelmére épített töltés koronájával és a másik parton a fugyivárhelyi országút koronájával színelte a víz. S a legmagasabb vízállás esetén ezen túl még 70—80 centiméteres emelkedésre lehet számítani. Ha ez bekövetkezik, a Körös a jelenlegi védőberendezéseket magasan átágja és előnti a vízműveket, valamint az alacsonyabb fekvésű városrészeket, ami hozzávetőleges becslés szerint legalább két és félmillió pengő kárt jelentene.

Megkérdeztük a főmérnöki hivatalban, milyen intézkedések történtek az árvízveszedelem elhárítására, annál is inkább, mert tudomásunk van arról, hogy Altnöder főmérnök hivatalának elfoglalása után katonai bizottsággal kiszállott a helyszínére a kérdés tanulmányozása, illetve ismertetése végett.

A főmérnöki hivatal megtette a Körös ideiglenes szabályozására halaszthatatlanul szükséges intézkedésekre vonatkozóan a kellő javaslatokat s ezeket a város katonai parancsnokságának véleményezésével, a fővezérségen keresztül, felterjesztették a földművelésügyi minisztériumba. A földművelésügyi minisztérium azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezt a kérdést csak egy általános körösszabályozási tervezet végrehajtása során lehet megoldani, s azért, amennyiben ebben az ügyben más felvétel nem alakul ki, Nagyvárad város még jöideig védtelenül áll az árvízveszedelemmel szemben.

Pedig a főmérnöki hivatal által ajánlott megoldás nagyobb nehézségek nélkül végrehajtható, hiszen a munkálatokat, amelyeket a főmérnöki hivatal javasol, magában foglalja az 1909—10-ben megvalósított vízműépítési terv is, amit a földművelésügyi minisztérium annakidején már jóvá is hagyott, így tehát ma minden nagyobb alakiságtól el lehetne tekinteni.

A javasolt megoldás lényege az, hogy a víznek lefolyási szelvényét kell biztosítani, amit úgy lehet elérni, hogy medret a régi tervekben megállapított 75 méter szélességre kibővítik.

Ennek szükségessége annál is inkább fenforog, mert a román uralom alatt a vízművek védelmére gátat emeltek, amely — mint a legutóbbi árvizek idejében bebizonyosodott — nemcsak hogy nem nyújt védelmet, hanem még fokozza a veszélyt. A gátépítés ugyanis elzárta a hullámteret, amelyben a víz 60 százaléka azelőtt lefolyt és átszorította a vízmennyiséget a Körös medrébe, illetve a halparti, 10 méteres hullámtérbe, aminek következtében a víz egy méterrel az azelőtt tapasztalt ármagasság fölé duzzadt fel.

A főmérnöki hivatal által javasolt munkálatok mindössze 70.000 pengőbe kerülnek és mintegy két hónapon át 400 embert foglalkoztatnának, ami a munkanélküliség leküzdése szempontjából is jelentős körülmény. S hogy ezeket a munkálatokat még a tél beállta előtt kellene elvégezni, az kétségtelen. Hiszen erős periódusban vagyunk, ami nagy tavaszi árvizeket ígér. S ettől függetlenül idővel még mindig sor kerülhet az általános körösszabályozásra, amit a főmérnöki hivatal éppúgy szükségesnek lát, mint a földművelésügyi minisztérium.

Tömegesen jelentkeznek ipar.gazolványért azok a magyar kisiparosok, akiknek kérvényeit a románok visszautasították

Rövidesen ismeretessé válik az ipartestületek vezetőinek névsora

Nagyvárad. Saját tud. A cégbejegyzések, mint ismeretes, a visszatért erdélyi részeken most szünetelnek és az új cégek a katonai parancsnokság ideiglenes engedélye alapján kezdik meg működésüket. Nagy számmal jelentkeznek működési engedélyért olyan magyar kisiparosok, akiket a román uralom alatt iparjogositvány iránti kérelmükkel a legkülönbözőbb módon utasítottak el. Ezek a román uralom alatt iparjogositvány nélkül dolgoztak és most iparjogositványukat törvényesíteni akarják.

Az ipartestületek ideiglenes megszervezése már a Kereskedelmi és Iparkamara egész kerü-

letében befejeződött s csak az iparügyi miniszter rendeletére várnak mindenütt, hogy rendes működésüket megkezdhessék. A polgári közügyek bevezetésének első napjaiban ismeretessé válik az ipartestületek vezetőjeinek névsora is. Az ipartestületi tagság minden képesítéshez kötött iparosra kötelező s minden iparjogositványtulajdonos automatikusan tagjává válik az ipartestületnek. *Az ipartestületi tagság nem függ attól, hogy az illető iparjogositványtulajdonos a román időkben tagja volt-e a céheknek, vagy valamelyik román alapítású iparos szervezetnek.*

Hatalmas az érdeklődés a „Nemzeti Önállósítási Alap” kedvezményes kölcsöne iránt

A kölcsönt igénylők nagyrésze keresztény magyar egzisztencia

Ismeretes, hogy a magyar kormány annakidején úgynevezett Nemzeti Önállósítási Alapot létesített és most az alap folyósítására kirendelt szervek kiterjesztették működésüket a visszatért erdélyi részekre is. „Időszerű gazdasági útmutató” című rovatunkban éppen a napokban ismertettük a Nemzeti Önállósítási Alap célját, valamint azokat a feltételeket, amelyek az alaphoz nyújtandó kölcsön elnyeréséhez szükségesek. Az alap célja, hogy a magasabb iskolai képzettséggel bíró keresztény magyar ifjúságot a hivatalnoki pályáktól elvonja és lehetőséget nyújtson az önálló értelmiségi és gazdasági pályákon való érvényesülésre, másrészt, hogy a

gazdasági életben (kereskedelem, iparban) hosszabb idő óta működő alkalmazottak önállósítását elősegítse.

A kölcsön iránti kérvények beadása már megkezdődött s munkatársunknak a Kereskedelmi és Iparkamaránál szerzett értesülés szerint a kölcsön iránt hatalmas az érdeklődés s a kölcsönt nagyrészt azok igénylik, akik önállósulni akarnak s az is megállapítható hogy a kérvényezők nagyrésze kisexisztencia. Ez meg is felel a kormány szándékainak, hiszen a Nemzeti Önállósítási Alap csupán kisebb egzisztenciák létesítésére és önállósítására törekszik.

Laval ismét Párizsban tárgyal

Vichy. Laval, miután az elmúlt éjszaka, a minisztertanácson beszámolt a német államférfiakkal folytatott tárgyalások eredményéről, hajnalban ismét Párizsba utazott, hogy folytassa tanácskozásait. (MTI.)

Frenczel Sándor üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Épület üvegezés
Képkeretezés
Nagyvárad, Szt.-János utca 44
Telefon: 19-13

Időszerű gazdasági útmutató

A visszatért országrészeknek az anyaország gazdasági rendjébe való zökkenésmentes bekapcsolódása

Családi házak építése LAB-kölcsönrel

(Tizenhatodik közlemény.)

Az 1930. évi XLI. t.-c. családi házak építkezéseinek előmozdítására alapította az *Országos Lakásépítési Hitelszövetkezetet*. Kölcsönt kaphat az a *közalkalmazott* (nyugdíjas), akinek tehermentes telke van és az építési költség felével — beszámítva ebbe a telek értékét is — pénzben vagy anyagban rendelkezik. Az építési költség másik fele igényelhető a Lakásépítési Hitelszövetkezettől, de a kölcsön nem lehet nagyobb, mint az évi lakáspénz tiszterese. Magánalkalmazottak és ipari munkások akkor részesülhetnek ebben a kölcsönben, ha fizetésük a 2000 P-t, illetőleg a munkásoknál az évi 1500 P-t meghaladja. Magánalkalmazottak és magánosok külön pótbiztosíték nélkül csak az igazolt építési költség és telekérték együttes összegének 40%-át kaphatják, de a kölcsön nem lehet nagyobb évi fizetésük (jövendelmük) kétszeresénél. A kölcsönt 90%-os árfolyamon folyósítják 5,5%-os kamattal és húszéves törlesztéssel. A kamatot, tőketörlesztési hányadot és a jutalékot magában foglaló évi annuitás (visszafizetés) a kölcsön névértékének 8,6%-a. A kölcsönért a m. kir. iparügyi minisztériumban működő Lakásépítési Állandó Bizottsághoz (LAB) kell fordulni (Budapest, iparügyi minisztérium). A kérelmet az ott 30 fillérért beszerezhető „Jelentkezési ív”-ben kell előtérjeszteni.

Ipari Munkaszervező Intézet

Közép- és nagyipari vállalatok részére kizárólag beruházások céljára szükséges kölcsönök folyósítása végett alakította a 2200/1933. sz. M. E. rendelet az Ipari Munkaszervező Intézetet (IMI) Budapesten. A kölcsön célja az, hogy előmozdítsa az egyes vállalatok üzemi kibővítését, racionális átszervezését, modern gépekkel való felszerelését. A kölcsönt akár a be-

ruházást fogamatossítani akaró cég, akár a gépeket szállító cég kérheti az Intézettől. Ha a megrendelő cég fordul az Intézethez, meg kell jelölnie a szállító céget, az esetben pedig, ha a szállító cég terjeszti a kérelmet elő, a megrendelő céget kell megjelölni. A kölcsön kizárólag váltóra kapható, visszafizetési idő 3-tól 5 évig terjed és egyenlő negyedévi részletekben teljesítendő. Általában akkora összegű kölcsönt szokott nyújtani az IMI, amekkora alaptőkével, illetve saját tőkével rendelkezik a kölcsöntkérő, vagyis a beruházást fogamatossító vállalat. Egy-szerű üzleti levéllel is fordulhatnak a vállalatok a hitelintézethez, mely hitelt általában olyan vállalatnak nyújt, amelynek váltóit a Nemzeti Bank elfogadja. A megrendelő cég elfogadványt ad a szállító cégnek és a váltókat prölongálhatja. Kamát, jutalék, kezelési költség fejében a kölcsönösszeg után ezidőszórint kb. évi 6%-ot kell fizetni. A kölcsönkérelemben, mely az Ipari Munkaszervező Intézethez (Budapest V., gróf Vigyázó Ferenc-u. 2.) intézendő, fel kell tüntetni, hogy a cég mit rendel, hol rendel, mikor készül az el, kik lesznek az aláírók és mi a biztosíték?

Falusi kislakásépítkezések. (FAKSz.)

A magyar földreform során házhelyhez jutott falusi kisemberek kis házaik fölépítéséhez az 1927. évi XIX. évi t.-c. által életrehozott Országos Falusi Kislakásépítési Szövetkezet (FAKSz) útján legfőbb 1500 P-ig építési anyag hitelhez juthatnak, amit a megvett építési anyagok számlájának kifizetése útján folyósítanak. Ezt az anyaghitelt költség nem terheli és a törlesztő részletüket közadók módjára lehet behajtani. Az akcióban résztvevőket a köz-ségi előjárásokok írják össze és ott is kell az anyagkérelmet előtérjeszteni. A FAKSz pénzkölcsönöket nem ad.

IV. Anyagellátás és árszabályozás.

Bejelentési kötelezettség. Anyaggyártóipari szervezet

A magyar kormány 1938. október 2-án elrendelete, hogy az ipari termelés legfontosabb nyersanyagait, félgyártmányait és a továbbfeldolgozásra szolgáló készgyártmányokat birtokosuk jelentése be és kimondotta, hogy — amennyiben bizonyos mennyiségeknél nagyobb készlet van — a mindenkori készletet folytatólag is jelentésük be. Ezt a bejelentési kötelezettséget részletesen szabályozta a 990/1939. M. E. számú rendelet, amely a Budapesti Közlöny 1939. január 27-iki számában jelent meg. A bejelentendő cikkek pontos összeállítását a Közgazdasági Értesítő 1940. június 30-iki 26. száma tartalmazza, amely a kereskedelmi és iparkamaráknál betekintésre rendelkezésre áll. A bejelentést minden hónap utolsó napján az előírt úrlapon kell elkészíteni és a m. kir. Külkereskedelmi Hivatalhoz (Budapest, V., Széchenyi-rakpart 6.) két példányban el kell küldeni. Az úrlapokat is ez a hivatal bocsátja rendelkezésre. Bejelentési kötelezettség alá esnek a következő főcsoportokba foglalt áruk:

Első főcsoportba a *vas- és fémcikkek* tartoznak. Ezek között szerepelnek a vas- és mangánércok, öntöttvas-törredékek és ócskavas, vas- és fémkohászatban használatos tűzálló anyagok, nyersvasak, ferro-ötvözetek, hengerelt és húzott áruk, szerszámacélok, vörösréz, réz-ötvözetek, ólom, antimon, ón, horgany, alumínium és csapágyfémek.

A második főcsoportba tartoznak a *szilárd és cseppfolyós tüzelőanyagok*, mint szén, koks, kőszénkátrány és annak termékei, nyers és feldolgozott ásványolaj, benzin, kenőolajok, stb.

A harmadik főcsoport a *véggyártmányok* tar-

talmazza igen részletes felsorolásban és főleg az ipari továbbfeldolgozásra szolgáló alapanyagokat, illetve készítményeket nevez meg.

A negyedik főcsoport a *bőröket* és az *azok gyártásához szükséges kikészítő anyagokat* foglalja magában. Ez tartalmaz bizonyos nyersbőröket, kikészített bőröket, szőrmés bőröket, csészőanyagokat és szőrméanyagokat, továbbá ide tartoznak a nyersgumi, gumihulladékok és a járműabroncsok.

Az ötödik főcsoport a *faanyagok* jegyzékét tartalmazza és ide tartoznak a rönkök, deszkák, bányafák, lécek, pallók, talpfák, táviróoszlopok, keréktalpak stb. Ugyanebbe a főcsoportba soroztatták be a bejelentendő papírgyártási nyersanyagok és papírfajták. Ilyének a cellulózfa, fenyőfaköszörület, szulfit- és nátrón-cellulóz, papírlémez, géplémez, csomagoló-papírok és különféle egyéb papírosfajták.

A hatodik főcsoport a *textilárúk* jegyzékét foglalja magában és itt szerepelnek a különféle gyapjúk, kecskeszőr, gyapjúhulladékok, rongyok, nemezek, a nyerspamut, pamuthulladék, pamutfonalak, egyes pamutszövetek, lenkóró, enszalma, tilolt és gerebenezett len, lenfonalak, lenecrnák, kenderkóró, tilolt kender, kenderkóc, kenderfonalak, ponyva, nyersjuta, jutáfonalak, takarók, stb.

A hetedik főcsoportba az *éplő- és helyre-állítási anyagok és cikkek* tartoznak. Itt főleg téglák, mész, gipsz, cement, aszfalt, kátrány és szigetelőanyagok szerepelnek.

A nyolcadik főcsoport végül számos *gyógyórt* tartalmaz.

(Folytatjuk.)

Egyházzenei hangverseny a székesegyházban

A nagyvárad Székesegyházban 1940. november 17-én, délután 4 órakor rendezendő egyházzenei hangverseny műsora:

1. Chopin: *Prelüdiók*. Orgonán játsza: Dr. Szalay Elemér orgonaművész.

2. Vicentius Ruffus: *Adoramus*; T. L. de Victoria: *Dóminé, non sum dignus*; Koudela-Sik: *Kész az én szívem Isténem*. Enekl: a budapesti MAV. „Törekvés” férfikara.

3. Beleznay Antal: *Ave Maria*. Enekl: dr. Krüger Jenőné.

4. Kodály: *Harmatozások*; Harmat: *Boldogasszony Anyánk*; Koudela: *Babylonnak vízei mellett*. Enekl: a „Törekvés” férfikara.

5. Stradella: *Pieta signóre*; Bizet: *Agnus Dei*; Koudela: *Magyar Miatyánk*. Enekl: Járni József operaénekes.

6. Anonymus: *Ave Maria*.

7. Mozart: *Varázsfuvola*, ária. Wagner: *Tanhäuser*, ária. Orgonán játsza: Dr. Szalay Elemér orgonaművész.

8. Erkel: *Himnusz*. Enekl: a „Törekvés” férfikara.

Férfikaró és orgonán kísér: Jurányi János.

A szent helyre való tekintettel, mindenemű tetszésnyilvánítástól vagy hangos beszélgetéstől tartózkodjon a közönség.

Sokban emeli a hangverseny színvonalát két kitűnő helybeli szereplő: dr. Krüger Jenőné és dr. Szalay Elemér orgonaművész közreműködése. Műsor a Szent Vince és az Immaculata intézetben, vasárnap pedig a Székesegyház bejáratánál váltható.

*****

A „Csik” gazdasági szövetkezet a szövetkezeti erő tömörítésének szolgálatában

Csikszerecs. Saját tud. A „Csik” általános gazdasági szövetkezet a napokban népes közgyűlést tartott a Vigadó nagytermében. Dr. Pitner Árpád elnöki megnyitójában nagyfontosságú bejelentést tett: a „Csik” erdészeti és a szervezési, illetve átalakulás alatt álló székelyföldi és háziipari szövetkezet csatlakozik az általános gazdasági szövetkezethez és így a szövetkezésben rejlő erő tömörítésével igyekszik megoldani feladatait és célkitűzéseit.

A székely háziipar és népművészettel kapcsolatosan a kérdéshez hozzászólt Sárosy Etelka, az erdélyi szociális kirendeltség előadója is. Felajánlotta a kirendeltség támogatását. Már eddig 5000 pengőt adott közbéjárására a kirendeltség nyersanyag beszerzésére és a háziipari és népművészeti munka beindításához kiutalásba helyezett 15 ezer pengő segélyt. A népművészeti és háziipari szövetkezet „Csiki Szóttés” néven nyílt üzletet létesít Csikszerecsében, Gyergyószentmiklóson, Borszákon, Tusnádfürdőn pedig fiókokat állít fel.

Ezután dr. Pitner elnök bejelentette maga, igazgatósága és felügyelőbizottsága nevében lemondását. A lemondott elnök és tisztikar érdemeit dr. Kolombán József ügyvéd méltatta, mely után tisztújításra került sor. Albert Vilmos tanár és dr. Daradics Félix ügyvéd hozzászólása után a tisztikar a következőképpen alakult meg: dr. Pitner elnök javaslatára. Igazgatók lettek: Ábrahám József dr., Adorján Ferenc, Antal Aron, Daradics Félix dr., Gál Ferenc, Kolombán József dr., Nagy Imre, Péter József és Szóke Mihály. Felügyelő választmányi tagok: Biró Ferenc, Fodor Pál, Kovács Balázs, Kovács Pál, Miklós Gergely és Sárosy Béla.

A közgyűlést Gál Ferenc és Szóke Mihály felszólalása zárta be. Különösen Szóke ny. gazdasági iskolai igazgató szölt hozzá a gazdasági kérdések székelyföldi nehézségeihez és ajánlott gyakorlati és hatékony megoldási eszközöket.

(a. i.)

„Visszatértünk!”

Leitner Ferencz vette át ismét a **Kékmacska étterem** vezetését. — A nagyváradai és vidéki magyar uritársaság legjobb találkozóhelye, kitűnő magyar konyha és magyar italok. Estenként HAMZA JÁNOSI pompás zenekara játszik

On is gurulni fog a ká-
cagástól, ha meg nézi
Páger, Simor Erzsé és
Peihes ragyogó viájá-
tékát

**Szervusz Péter-t a Dolvárosi
Filmszínházban**

SPORT

„Örömnép lesz az a nap, midőn erdélyi testvéreinkkel összemérhetjük erőnket“

— írja a Rendőrtiszti Atlétikai Club elnöksége a Nagyváradi Sport-
Egylet vezetőségéhez intézett meglehangú levelében

Nagyvárad. Saját tud. Az erdélyi sport-
egyletek közül, mint arról a közelmúltban már
leszámoltunk, a Nagyváradi Sport Egylet ví-
vói lesznek az elsők, akik rendkívül izgalmas
és színvonalasnak ígérkező kardverseny keretén-
ben összemérjük erejüket az anyaország vívói-
val. A sportszemponctokat jóval túlhaladó, nagy-
jelentőségű találkozásra az NSE vívói már he-
tek óta fokozott kedvvel készülnek s ez érthető
is, mert hiszen ez a küszöbön álló mérkőzés
sokkal nagyobb próbára teszi majd erejüket,
mint eddigi küzdelmeik a Kolozsvár, Szatmár,
Arad és Bukarest vívóival történt összecsapá-
sok.

A nagyszabású verseny ügyében egyébként
a mai napon fontos fordulat következett be. A
budapesti Rendőrtiszti Atlétikai Club — ennek
a fővárosi sportegyesületnek vívói képezik tud-
valevően az anyaország vívócsapatát — a kö-
vetkező levelet intézte a Nagyváradi Sport Egy-
let vezetőségéhez:

Mélyen tisztelt Elnökség!

A Rendőrtiszti Atlétikai Club elnöksége
nagy örömmel vette az N. S. E. mélyen tisztelt
elnökségének f. hó 6-án kelt megtisztelő meg-
hívását.

Örömnépe lesz a clubnak az a nap, mid-
dőn hön szeretett Erdély földjén, a román rab-
iga alól felszabadult testvéreinkkel és vívóbaj-
társainkkal nemes vetélkedésben összemérhet-
jük erőnket a legmagyarabb sportágban, a
kardvívásban.

A verseny feltételeinek rögzítése dr. Ne-
deczky László rendőrségédfogalmazó úr jelen-
tése szerint közlte és az N. S. E. vívószakosztá-
lyának vezetője, Szántay János úr között meg-
történt. Ahoz mi teljes egészében hozzájárul-
unk és elfogadjuk.

Abban a reményben, hogy a vívóverseny
nagy propagandája lesz a magyar vívósportnak,
maradunk hazafias és sportbaráti üdvözléssel:

Dr. Dóra Sándor,
helyettes főkapitány, elnök.

Dr. Mészáros István,
rendőrkapitány, sz. o. vezető.

A R. A. C. vezetőségének fent idézett baráti
hangú levelével egyidejűen dr. Nedeczky
László levele is megérkezett. Ez a levél nagy-
jából körvonalazza már a verseny és a ver-
sennyel kapcsolatos ünnepségek programját.

Ezek szerint: négyes, öt találásra menő
kardcsapat-verseny lesz s a vendégcsapat ví-
vóival egy tartalék és hivatalosan két vezető:
dr. Sedey-Schreder Gyula rendőrtanácsos, a
Magyar Vívószövetség alelnöke és dr. Mészá-
ros István rendőrkapitány, szakosztályvezető
utazik le Nagyváradra. Előreláthatóan — nem
hivatalosan — több rendőrtiszt is leutazik a
versenyre. Az öt vívó és a két vezető plakettet,
a csapat zászlót cserél. Valószínű, hogy a ver-
seny keretében a Beac olimpiákonjai: dr. Rajczy
Imre és dr. Bay Béla kard, Rerrich Béla dr.
Nedeczky László pedig párbajtőr akadémiát
mutatnak be, ez a terv azonban még nem vég-
leges. Dr. Rajczy többszörös magyar bajnok,
San Remó arany kard győztese s a legutóbbi
olimpiászon győztes kard-csapat tagja. Dr. Bay
többszörös magyar bajnok, a Horty-kupa
győztese, mint legjobb around vívó több nem-
zetközi verseny sikeres résztvevője, Rerrich

Béla magyar bajnok párbajtőrben, a legutóbbi
bécsi főiskolai világbajnokság eredményes
résztvevője, dr. Nedeczky László pedig rendő-
tiszti országos bajnok s a főiskolai világbaj-
nokságon győztes csapat tagja; mindhárom
fegyvernemben elsőosztályú vívó. Amennyiben
párbajtőr villanygép Nagyváradon nincs, —
írja Nedeczky László dr. Szántay János szak-
osztályvezetőhöz intézett soraiban, — úgy azt
vizitünk magunkkal. A vívóakadémia tehát
olyan sportléveletet ígér, amelyhez hasonló-
ban Nagyvárad vívóinak és a vívás iránt ér-
deklődő közönségének eddig nem volt része.

A RAC elnöksége egyébként felkérte
Horváth dr. főtanácsost, a nagyváradi rendő-
rkapitányság vezetőjét: tisztikarával együtt mű-
ködjön közre a verseny rendezésében, hogy az
minél szebb és ünnepelesebb legyen.

A vívók vasárnap, november 21-én reggel
7 órakor indulnak majd Budapestre, így a ver-
seny lebonyolítására előreláthatóan a délutáni
órákban kerül sor. A versenybírók elnöke,
— ami talán egyik legfontosabb tényező — dr.
Bay Béla, a M. V. Sz. előadója lesz, aki egy-
szerszámmal hivatalosan képviseli a vívószövet-
séget.

A Rendőrtiszti Atlétikai Club meglehangú
levelének s a levéllel párhuzamban érkezett dr.
Nedeczky László által közölt előzetes verseny-
terv vétele után Szántay János, az NSE vívó-
szakosztályának vezetője azonnal gyűlésre kér-
te fel az NSE vezetőségét, akik ma este hatá-
roznak a verseny-programmal kapcsolatos kér-
déseknél. Ez a megbeszélés, természetesen, csak
részletkérdések megvitatását célozza, mert,
mint Szántay János elöttünk kijelentette, annyi
már előre leszögezhető, hogy Nagyvárad vívói
általában egyetértenek a vendégcsapat ve-
zetőinek elgondolásával s ugyanolyan örömmel
és szeretetteljes figyelemmel készülnek az
anyaország vívóinak fogadtatására, amilyen ben-
sőségesnek mutatkozik azok részéről a nem-
régem még elszakított területek testvérvívóival
történő találkozások.

Horváth Imre.

M. kir. Nagyvárad város katonai parancsnoka
4266-1940. kat. közg. szám.
M. kir. állami Sportmester Vizsgáztató Bizottság
uszó szakosztálya
Budapest, V. Alkotmány-u. 3.

Felhívás az úszómesterekhez

A m. kir. állami Sportmester Vizsgáztató Bi-
zottság felhívja a visszatért területeken az át-
csatolás idején lakott és a megszállás alatt uszó-
mesteri működést kifejtett egyéneket, hogy a
m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur
114.000-1939. számú rendeletében előírt uszó-
mesteri vizsgára jelentkezzenek.

A m. kir. belügyminiszter ur 57.037-1939. szá-
mu rendelete értelmében uszás oktatásával nyil-
vánosan, vagy keresetszerűen csak az foglalkoz-
hat, aki erre hatósági engedélyt szerez, hatósági
engedély pedig csak annak adható, aki az előírt
uszó-mesteri oklevéllel rendelkezik, vagy aki ilyen
egyént alkalmaz oktatónak.

A visszatért felvidéki, kárpátaljai, keletma-
gyarországi és erdélyi részeken a visszacsatolás
időpontját megelőző teljes nyári időnyben uszó-
mesteri működést kifejtett egyének részére a m.
kir. állami Sportmester Vizsgáztató Bizottság
uszószakosztálya az 1940. évi december hó 9-én
reggel 8 órai kezdettel a budapesti Nemzeti
Sportuszodában vizsgát tart.

Tartózkodjon a közönség az erdélyi könyvügyönköktől

Nagyvárad város katonai parancsnoka
Gy. 3332-1940. kat. közg. szám 1385/Eln.
Főv. kat. közigazgatási szám alatt a következő
hírdelményt adta ki:

Több oldalról panaszolták, hogy az anya-
országból jólismert könyvügyönkök tömege a
visszacsatolt területen élő magánosokat és vál-
latokat minden eszközzel könyvek és egyéb
nyomtatványok megrendelésére beszéli rá,
megfelelő nagy áron.

Amennyire kívánatos, hogy a visszacsatolt
terület lakossága a nemzeti szempontból érté-
kes könyvekkel láttassék el, éppen annyira
megakadályozandóan tartom, hogy selejtes
könyvanyag megrendelése az amúgy is nehéz
viszonyok közt lévő lakosságot anyagilag meg-
terhelje.

Felhívom ezért Nagyvárad város közönsé-
gét, hogy az ilyen meglevesztő könyvügyönkök-
től való vásárlástól tartózkodjanak.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.

tábornok, városi katonai parancsnok.

A Magyar Dalosszövetség

Nagyvárad Dallegyesületei által november 24-én
este fél 9 órai kezdettel a Református Otthon
disztermében a Főméltóságú Asszony „Erdélyért“
segítő akciójára és a felszabadult magyar
dal örömeire dalünnepet rendez az alábbi műsor-
ral:

1. Erkel—Kölcsey: Himnusz. Előadja az Egye-
sített Férfikar és a Liszt Ferenc zenekar. Vezé-
nyel: András Ede országos karnagy.
2. Üdvözlő beszédet mond: dr. Szabó Lajos
kerületi ügyvezető elnök.
3. Dr. Ripka Ferenc az Országos Magyar Da-
losszövetség elnöke ünnepi beszédet mond.
4. Szabados—Papp—Váryné: Hiszek egy...
Eneklí az Egyesített Vegyeskar. Karnagy: Kiss
Béla.
5. Népdal egyveleg: Eneklí az Össi-telepi Ró-
mai Katolikus Vegyeskar. Karnagy: Füstös Gy.
6. Révfi: Dunántúli nóták. Eneklí a Velencei
Római Katolikus Enekkar. Karnagy: Wallner
László.
7. Bárdos Lajos: A temető kapu (népdalok.)
Eneklí a Szent József énekkar. Karnagy: Roxin
Ferenc.
8. Soós András: Petőfi dalok. Eneklí az Epi-
tómunkások Dalköre. Vezényel a Szerző.
9. Herodek—Kerner: A magyar dal (melo-
dráma.) Előadja Sarkady Pál. Zongorán kíséri:
Moeskonvi Gabriella. Közreműködik a Kálvin
kórus, a Református Kór Dalkara és a zenekar-
nak hegedű, klarinett, dob és kürt szolistái.
10. Huber Károly: Fohász. Eneklí a Kálvin
Enekkar. Karnagy: Kiss Béla.
11. András Ede: Három eredeti magyar dal
és csárdás. Eneklí a Magyar Dalkör. Vezényel a
Szerző.

Szünet.

1. Kéler Béla: Rákóczi nyitány. Előadja: a
Liszt Ferenc zenekar. Vezényel: András Ede
országos karnagy.
2. Fortuner—Petőfi: Mi volt nekem a szere-
lem... Eneklí a Velencei Református Enekkar.
Karnagy: Bancsik János.
3. Bárdos Lajos: Réten, réten... Eneklí a
Liszt Ferenc Egyesület Vegyeskara. Karnagy:
András Ede.
4. a) Sarasate: Andaluziai szerenád és b) Hu-
bay: Hejre Kati. Csárdásjelenet. Előadja: Énekes
Erzsébet, Zongorán kíséri Popity Babu.
5. Soós: Öt magyar nóta. Eneklí a Sztáray
Mihály Vegyeskar. Vezényel a Szerző.
6. Erkel—Petőfi: Elvonnék én, ha adnának.
Eneklí a Református Kór Dalkara. Karnagy:
Bérczy Ernő.
7. v. Náray—v. Somogyváry: Erdély induló.
Előadja az egyesített énekkar, zenekari kíséret-
tel. Vezényel: Soós András ker. karnagy.

Belpó-díj: 1, 1.50 és 2 pengő.

35 perc Kolozsvár
70 perc Budapest
85 perc Marosvásárhely
repülőgéppel.

A Magyar Légiforgalmi Rt.
járatai télen is közlekednek.
Felvilágosítás: Korthy Miklós-tér 5
Telefon: 11-17

RÁDIO-MŰSOR

1940 november 17-től — november 2-ig

VASARNAP, NOVEMBER 17.

BUDAPEST I. MŰSORA:

- 8.00 Ebresztő. Szózat. Hanglemezek.
 8.45 Hírek.
 10.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál: Muraközi Gyula lelképásztor.
 11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkos-rend templomából. A szentbeszédet mise előtt P. Badalik Bertalan tartományfőnök mondja. Énekel a templom énekkara Magyar Jenő vezetésével. Orgonán Bató László dr. Énekel a Harmonia Sacra gyűjteményéből.
 12.20 Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés.
 12.30 A Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza.
 Közben:
 13.00 Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő.
 13.45 Hírek.
 14.00 Hanglemezek.
 15.00 Hangképek a kolozsvári Gazdasági Akadémia ünnepélyes megnyitására. A közvetítést Budinszky Sándor vezeti. A Földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.
 15.30 Honvédműsor.
 16.30 Az érdi népfőiskola. Marék Antal dr előadása. Felolvasás. Közreműködési előadás-sorozat.
 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 Tánc, muzsika, kacagás. A Royal Varieté műsorából. Beszél Budinszky Sándor.
 17.45 Ermellék. Papp Viktor csevegése.
 18.00 Hargitaváralja. jelképes község székely ünnepségének közvetítése a pesti Vigadó nagyszínházból.
 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 19.20 Régi kolozsvári cigányprimások és cigányzenészek. Balázs Árpád előadása. Közreműködik kolozsvári Balogh Jancsi cigányzenekara.
 20.05 Sporteredmények.
 20.15 Nikita Magalov zongorázik.
 20.40 Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II. MŰSORA:

- 11.00 Balázs Árpád cigányzenekara.
 12.05 Levente rádióelőadás.
 15.05 Táncképek.
 17.15 Olasz dalok. Közreműködik Horváth József (ének) és a Szalonötös.
 18.00 Hírek.
 18.10 Az Operaház előadásának ismertetése.
 18.15 Az Operaház november 13-iki előadásának közvetítése. Hangfelvétel. Németh Mária vendégfellépésével. Alarcosbál. Dalmű három felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi. Szövegét írta Piave. Fordította Zoltán Vilmos. Vezényli Falloni Sergio. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv.
 A III. felvonás után kb.:
 20.00 Hírek német, olasz, angol, francia nyelven. Utána: Ügetőversenyeredmények.
 20.30 Az Alarcosbál IV. felvonásának közvetítése.

HÉTFŐ, NOVEMBER 18.

BUDAPEST I. MŰSORA:

- 6.40 Ebresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
 10.00 Hírek.
 10.20 Utazás Hunyad megyében és a Maros mentén. Felolvasás.
 10.45 Költők bucsuzása. Irta Uzonyi Pál. Felolvasás.
 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
 12.10 Országos Postászenekar. Vezényel: Eördög János.
 Közben:
 12.40 Hírek.
 13.20 Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés.
 13.30 Lovászi Ferenc cigányzenekara.
 14.30 Hírek.
 14.45 Műsorismertetés.
 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 15.20 Szórakoztató hanglemezek.
 16.15 Diákféltóra. Hires magyar országgyűlések. Ferdinándy Mihály dr előadása az 1741-iki országgyűlésről.
 16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 A Rádió Szalonzenekara.
 18.10 Erdélyi irodalma. Keresztury Dezső dr előadása.
 18.40 Nagykácsy Ilona énekel. öts-kisérettel.
 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 19.20 Az Operaházi zenekar. Vezényel Falloni Sergio. Közreműködik: Némethy Ella és Rösler Endre, az Operaház tagjai.
 20.40 Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II. MŰSORA:

- 17.15 A nyolcvanéves Paderewszki. Toronyi Rigó Csaba előadása hanglemezekkel.
 17.35 Német nyelvoktatás. Szentgyörgyi Ede dr előadása.
 18.00 Hírek.
 18.10 Veres Károly és fia cigányzenekara.
 19.10 Marconnay Tibor verseiből előad Kovrig Emil.
 19.25 Táncképek.
 20.00 Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
 20.25 A Regnum Marianum 3. sz. cserkészcsapat fuvózenekara. Vezényel Keil Ernő.

KEDD, NOVEMBER 19.

BUDAPEST I. MŰSORA:

- 6.40 Ebresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
 10.00 Hírek.
 10.20 Emlékezés az elköltözött barátokra. Irta ifj. Hegedüs Sándor. Felolvasás.
 10.45 Divattudósítás. Felolvasás.
 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
 12.10 Horváth Jancsi cigányzenekara.
 Közben:
 12.40 Hírek.
 13.20 Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés.
 13.30 A Rádió Szalonzenekara.
 14.30 Hírek.
 14.45 Műsorismertetés.
 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 15.20 Balalajka-zenekar.
 Közben:
 15.40 Mit főzünk. Háziasszonyok beszélgetnek.
 16.10 Gyermekdelután. Vezető Kilián Zoltán. Vársárfia. Hangjáték dalokkal. Irta Arató Béla. Előadják a gyermekszereplők.
 16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 Tabányi Mihály tangóharmonika-hármasa.
 17.35 Amerikai romantika. Fedák Ágota dr cseveg az elnökválasztásról.
 17.55 Vörös Sári és Várkonyi István magyar nótákat énekel, kíséri Sári Elemér cigányzenekara.
 Közben:
 18.15 A kisiparos és a közszállítás. Walter Gyula iparügyi miniszteri osztálytanácsos előadása.
 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 19.20 Delizsáncok. gőzösn, repülön. Vers és muzsika. Összeállította Cs. Szabó László és Laczkovits János dr. Közreműködik Báthly Anna, az Operaház tagja, R. Simonffy Margit és Lohotay Árpád.

- 20.25 Farkas Béla zenekara keringőket és dalokat játszik.
 20.40 Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II. MŰSORA:

- 17.15 Ruszin hallgatóinknak. 1. Ósz Verhovinán. Komlóssy Iván elbeszélése. Felolvasás — 2. Hanglemezek.
 17.45 Rossini: Tell Vilmos — baletzene (Sadler Wells zenekara, vezényel Constant Lambert) Hanglemez.
 18.00 Hírek.
 18.10 Francia nyelvoktatás. Garzó Miklós dr előadása.
 18.35 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.
 19.00 Rendőrszenekar. Vezényel Szöllőssy Ferenc.
 20.00 Hírek német, olasz, angol, francia nyelven.
 20.20 Ügetőversenyeredmények.
 20.25 Harminckét ólomkatona. A világ legerősebb hadserege: a betű. Irta Trócsányi Zoltán dr egyet. m. tanár. Felolvasás.
 20.45 Farkas Béla cigányzenekara.

SZERDA, NOVEMBER 20.

BUDAPEST I. MŰSORA:

- 6.40 Ebresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
 10.00 Hírek.
 10.20 A magyar szobrászat uttörője. Irta Sándor Géza dr. Felolvasás.
 10.45 Napoleon tervei Magyarországgal. Rexa Dezső előadása.
 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
 12.10 Hanglemezek.
 Közben:
 12.40 Hírek.
 13.20 Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés.
 13.30 A Melles Béla zenekar. Vezényel Vincze Ottó.
 14.30 Hírek.
 14.45 Műsorismertetés.
 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 15.20 Csorba Dezső cigányzenekara.
 16.15 Mai munkánövelés. Irta Masson Izabella. Felolvasás.
 16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 Erdélyi népdalfeldolgozások. Török Erzsébet énekel, zongorán kíséri Raics István.
 17.40 Illyés Gyula verseiből előad Várkonyi Zoltán.
 17.55 A Rádió Szalonzenekara. Vezényel Bertha István. Közreműködik B. Fehér Miklós.
 Közben:
 18.15 Külügyi negyedóra.
 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 19.20 Orfeumtól a hangosfilmig. Irta és összeállította Szathmáry Antal. Az összekötő szöveget elmondja Apáti Imre. Közreműködik Szilvassy Margit, az Operaház tagja, Orosz Vilma, Fekete Pál, az Operaház tagja és Angyal Nagy Gyula. A Rádió Szalonzenekarat és az énekegyüttest Bertha István vezényli. Hangfelvétel.
 20.40 Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II. MŰSORA:

- 17.15 Utazás a Balkánon. I. rész: Szófia. Irta Bakó Mária. Felolvasás.
 17.40 Lakatos Flóris és fia cigányzenekara. muzsikál, Gaudi-Tasi Ignác tárogatózik.
 Közben:
 18.00 Hírek.
 19.20 Olasz nyelvoktatás. Gallerani Bonaventura előadása.
 18.45 Az Operaház előadásának ismertetése. Majd: Az Operaház november 14-iki előadásának közvetítése. Hangfelvétel. Bajazzók. Dráma két felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Leoncavallo. Fordította Radó A. Vezényli Rubányi Vilmos. Néhai Szemere Árpád rendezése szerint.
 20.00 Hírek német, olasz, angol, francia nyelven.
 20.20 Mai magyar szerzők bemutatás hangversenye.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 21.

BUDAPEST I. MŰSORA:

- 6.40 Ebresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
 10.00 Hírek.
 10.20 Somlay Károly elbeszéléseiből: 1. Palóc tükör. 2. Krasznóczy szerelme. Felolvasás.
 10.45 Kis emlékek egy nagy emberről. (Ady Endre.) Irta Szücs Győző. Felolvasás.
 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
 12.10 Sándor János hegedül zongorakísérettel.
 12.40 Hírek.
 12.55 Szathmári Ilona énekel, zongorakísérettel.
 13.20 Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés.
 13.30 Weidinger Ede szalonzenekara.
 14.30 Hírek.
 14.45 Műsorismertetés.
 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 15.20 Magyar nóták. Hanglemezek.
 16.15 Ruszin hallgatóinknak. Oszusky Mária ruszin népdalokat énekel, zongorakísérettel.
 16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 Szabó Kálmán jazz-hármasa.
 17.35 Szántóföldi takarmánytermesztés. Rádiótanfolyam III. rész. Sulyok Elemér gazdasági tanár előadása. A Földművelésügyi

Onnek fontos érdeke, hogy

Cipő-szükséglete **minőség** árú legyen !!

Meggyőződik, ha szükségletét mérték után

MUHARY cipőüzemében

Kossuth Lajos-u. 9 sz. a. rendel meg, mert vállalatom 30 éves múltja biztosítja

Szolid árak.

Jó kiszolgálás.

- Minisztérium rádióelőadásorozata.
 18.00 „15 perc”. Pethes Sándor és Dénes György vidám műsora.
 18.15 A magyar ifjúság önmagáról. Zilahy Lajos előadása.
 18.40 A Gebel-hármas hangversenye a német-magyar művészcsere keretében.
 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 19.20 Az örök ideál. Színmű három felvonásban. Irta Rino Alessi. Fordította Fáy I. Béla. Rádiószínpadra alkalmazta Barsi Odón. Rendezi Csanády György.
 20.40 Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II. MŰSORA:

- 16.15 Pátia hanglemezek.
 17.15 Szokásaink és a megszokás. Szánthó Károly dr előadása.
 17.40 A 15. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Fogarassy István.
 Közben:
 18.00 Hírek.
 18.35 Angol nyelvoktatás. J. W. Thompson előadása.
 19.00 Pertis Pali cigányzenekara.
 20.00 Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
 20.25 Ügetőversenyeredmények.
 20.30 Német és olasz filmdalok hanglemezeiről.

PÉNTEK, NOVEMBER 22.

BUDAPEST I. MŰSORA:

- 6.40 Ebresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
 10.00 Hírek.
 10.20 Nemzeti érdekünk a gyümölcsfogyasztás. — Irta Peja Győző dr. Felolvasás.
 10.45 Az iskola és az egészség. Barabás Zoltán dr egyetemi m. tanár orvosi előadása. Felolvasás.
 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
 12.10 A József nádor 2. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Seregi Artur.
 Közben:
 12.40 Hírek.
 13.20 Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés.
 13.30 Magyar Revü Táncczenekar.
 14.30 Hírek.
 14.45 Műsorismertetés.
 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 15.20 Szórakoztató hanglemezek.
 Közben:
 15.40 Mit főzünk. Háizasszonyok beszélgetnek.
 16.10 Magyar helyesírás. Fekete Miklós dr előadása.
 Utána: Ifjúsági közlemények.
 16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 Táncczenekar.
 17.40 Sportközlemények.
 17.50 A Rádió Szalonzenekeze. Vezényel: Bertha István. Közreműködik: Eyssen Irén (ének).
 18.35 Költői verseny Japánban. Irta Molnár Miklós. Felolvasa: Somogyi Erzsébet.
 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 19.20 Az Operaház műsorából. Hangfelvétel.
 20.40 Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II. MŰSORA:

- 17.15 Mult a föld alatt. Huszár Lajos dr előadása az éremleletek jelentőségéről.
 17.40 A Magyarországi Munkásdalogyalek Szövetsége képviselőjében a Soroksári Vas- és Fémmunkások Dalkara. Vezényel Weninger Károly.
 18.00 Hírek.
 18.10 Gyorsírótanfolyam. Szlabey Géza előadása.
 18.40 Ákom Lajos orgonál. Közvetítés a Kálvintéri templomból.
 19.10 A cvikkeres egér. Thurzó Gábor humoros elbeszélése.
 19.30 Kamarazene hanglemezeiről.
 20.00 Hírek német, olasz, angol, francia nyelven.
 20.20 Beszékart-zenekar. Vezényel Müller Károly.

SZOMBAT, NOVEMBER 23.

BUDAPEST I. MŰSORA:

- 6.40 Ebresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
 10.00 Hírek.
 10.20 Mindennapi evőszközünk története. Irta Szirmay-Kalós Margit. Felolvasás.
 10.45 Mit nézzünk meg? Az osztropataikai vandál leletet a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti: Kovrig Ilona dr.
 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
 12.10 Szórakoztató zene. Hangfelvétel.
 Közben:
 12.40 Hírek.
 13.20 Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés.
 13.30 Hanglemezek.
 14.30 Hírek.
 14.45 Műsorismertetés.
 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 15.20 Kiss Lajos cigányzenekara.
 16.10 Ifjúsági rádió. Gyermekművészek tarka hangversenye. Vezeti Kilián Zoltán. Közreműködik Töreý Stefike harmonika, Minyó

- Laci facimbalom és szájharmonika, Bertalan Árpád zongora, báró Gorup Adrier szavalat és ének, Halasi Marika ének és fütty.
 16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 Rádióposta.
 17.45 Közvetítés a Gellért-szállóból. Ilinczky László táncczenekara játszik.
 18.20 Nagybánya. Réti József előadása.
 18.40 Balázs Gyula dr magyar nótákat zongorázik.
 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 19.20 Vigózevy. Operettrészletek. Szövegét írta Leon Viktor és Stein. Fordította Mérei. Zenejét szerezte Lehár Ferenc. Az összekötő szöveget írta: Halász Gyula. Felolvasa Apáti Imre. A Rádió Szalonzenekart ve-

zényli Marthon Géza.
 20.40 Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II. MŰSORA:

- 15.15 Közvetítés a Gellért-szállóból. Ilinczky László táncczenekara játszik.
 15.30 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.
 18.00 Hírek.
 18.10 Szórakoztató hanglemezek.
 19.00 Corsica királya. Irta Ráth-Végh István. — Felolvasás.
 19.30 Csermelyné Zsebők Vilma és Rohmann Henrik hárfakettőse.
 20.00 Hírek német, olasz, angol, francia nyelven.
 20.20 Közvetítés a budai Kis Royal-étteremből. Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.

SZINHAZ

János vitéz — Solthy György vendégfelléptével

Laky-Tóth Erzsébet primadonna első fellépte

Petőfi Sándor költeményéből írt örökbecsű daljáték Kacsóh Pongrácz zenéjével. Tihanyi Vilmos rendezésében, Sárdi Alajos vezényletével, Kukorica Jancsi D. Kovács József, Iluska Jurik Ica, a gonosz mostoha T. Pogány Janka, Strázsza mester Bihari Zoltán, Bagó, a trombitás Solthy György, a falu csőze Berengh Béla, a francia király Nagy Ferenc, a francia királykisasszony Laky Tóth Erzsébet, Bartóly, udvari tudós Szabó Jenő, udvari dáma Koszta Margit. A tündértáncot táncolja Keleti Aranka. A táncokat betanította Szabó Jenő.

A János vitéz daljáték pénteken este 8 órakor A) bérletben, szombaton este 9 órakor, vasárnap délután 5 és este 9 órakor lesz a színház műsorán, mindenkor rendes helyárrakkal.

— **Süt a nap.** Első mérsékelt helyáru előadásban lesz szombaton délután 5 órakor a színház műsorán Zilahy Lajos óriási sikerű vigjátéka a Süt a nap.

— **A nagyszerű Erzsébet** kilencedik előadása hétfőn este 8 órakor lesz a bemutatás parádés szereposztásában.

— **Hétfőn és kedden délután 4 órakor** a Fővárosi gyermekszínház vendégjátéka, Budapest legbájosabb gyermekművészei. Színpad kerül: Ludas Matyi vigjáték zenével, énekkel és táncokkal. Mérsékelt helyárrakkal.

— **Eleven csodababák** fognak fellépni a Szigligeti színházban a Ludas Matyi előadásán november 18. és 19-én, hétfőn és kedden délután 4 órakor két ragyogó előadásban. Minden felnőtt

és gyermek, aki szepet és bájosat akar látni és hallani, aki egy felejthetetlen élménnyel kíván gazdagabb lenni, ne mulassza el Budapest legbájosabb gyermekművészeink vendégjátékát megtekinteni. Olcsó helyáruk 30 fillértől 1.60 P-ig.

Heti műsor:

Péntek este 8 órakor: **János vitéz.** Kacsóh Pongrácz örökbecsű daljátéka. Laky Tóth Erzsébet primadonna bemutatkozó felléptével, Solthy György vendégfelléptével, Tihanyi Vilmos rendezésében, Szathmáry Endre vezényletével. A bérletben.

Szombat délután 5 órakor: **Süt a nap.** Mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este 9 órakor: **János vitéz.** B. bérletben.

Vasárnap délután 5 órakor: **János vitéz.**

Vasárnap este 9 órakor: **János vitéz.**

Hétfő este 8 órakor: **Erzsébet.**

— **Jegyek a fenti előadásokra már válthatók a színház elővételi pénztáránál.**

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

APOLLO: SZEGÉNY GAZDAGOK.
 BELVÁROSI: SZERVUSZ PÉTER.
 DORIAN: LEGY JÓ MINDEHALÁIG.

Apcóhiedetéseik

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

Vasuti tisztviselői
 Kiadó szépen butorozott szoba, fürdőszoba használatl. — Esetleg butorozatlanul konyhával. Megtekinthető: délután 3 órától. Balan utca 1. ajtó 5.

Kiadó

Széles utca 7. sz. alatt 5 szobás lakás azonnalra. — Ertekezni dr Lammel Antal ügyvédnél gróf Csáky István utca 41. szám.

Irodának

alkalmas 2 szoba kiadó. Bémer-tér 3.

2 szobás

udvari lakás mellékeléssel azonnal kiadó. Akadémia-u. 4.

Adás-vétel

Keleti perzsa
 41/2x1 méterenként 2500 lejtéri eladó. Pável-utca 20. I. em. 5. szám.

Eladó

barna télikabát és szilcskin bunda kis alakra. Szaniszló-u. 6.

Vennék

használt 3 éves gyermekabátot. Özv. Lukácsné. Aradi ut 31.

2 darab

jókarban levő káposztas hordót veszek. Fűszerüzlet, Cziczekja u. 7

Eladó

uj rádió. Beöthy Ödön utca 55.

Jókarban

levő sötétkék női kabát eladó. (Lázár Gy. u. 5. (Szabó).

Mégvételre

keresek használt, de jó karban levő ágyat, v. rekamiét, egy szekrényt és vitrint. Cim a kiadóban.

Eladó

egy verseny kerékpár jutányos áron. Nagyvárad, Szőlőtelep-u. 8.

Gyermek

sportkocsi olcsón eladó. Zsák, Huszár-u. 7.

1 darab

három süts csikós takerék tűzhely eladó. Frenczel, Szent János-utca 48.

Különféle

Elicserélnám

Tordán levő 1,200.000 lei értékű 3 lakóházam és háromnegyed hold szőlőmet hasonló értékű házzal. Ertekezni a Nagyvárad Takarékpénztár Rt., Teleki-u. 2.

INGATLANT

venni, eladni, cserélni akar, forduljon dr Simonyi ingatlanforgalmi irodához, Nagyvárad, Rákóczi-ut 2.

Női kosztümök

és kabatok készülnek a Bach szalonban, Nagyvárad, Szalardi-utca 16 Előnyös árak! Legújabb szabást Szép munka!

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc
 a Szent László-nyomdort igazgatója